

Vse priloge v tujem jeziku (nemškem) je priložiti v originalu, dveh prepiših originala v tujem (nemškem) jeziku in v dveh prevodih v slovenskem jeziku. Priloge, ki so pisane v slovenskem jeziku, je priložiti v originalu in dveh prepiših. Prošnji je napraviti dve enako glaseči. Drugače se ravna točno po navodilih »Vestnika upokojenega učiteljskega v 20. številki »Učiteljskega Tovarisha«.

OBRAMBNI SKLAD.

Za »Obrambni sklad« je darovala tov. Ur. Čop-Potočnik 10 Din. Zadnjič 35 Din, skupaj 45 Din. Živeli posnemalci!

Prispevki »Obrambnega sklada« se bodo porabljali za principialne pritožbe na Državni Svet, če bomo hoteli izboljšati v kakem vprašanju principialno odločbo, ki bo potem v korist vsem. Položnice za ta sklad zahtevajte od blagajništva Pov. UJU v Ljubljani, Učiteljska tiskarna.

Naša gospodarska organizacija.

—g Ganglov kamen za učiteljski konvikt v Ljubljani. »Pomlad je dospela z radodarnimi rokami« (E. Gangl: »Beli rojaki«). Nastopila je požrtvovalno pot med národ ter dosegla med priprostim seljaki, učiteljskimi prijatelji in Ganglovimi čestilci že na tej prvi poti prav razveseljav uspeh. Piše mi: »Spoštovani gospod tovariši! Med priprostim národom smo zložili za Ganglov kamen Din 100. Hvala Vam za laiskave besede v »Učit. Tovarishu«! Zdaj je moja dolžnost, da se potrudim; zadnja pa nočem biti. Zdravo! Julka Povšnar-Zalokarjeva, šolska voditeljica v Kokri.« — Klobuk dolj pred to stanovsko-zavedno tovarišico! Cenjene kolegije, pojdite in storite tudi ve tako! »Pomlad je dospela z radodarnimi rokami«.

—Tov. Samec, nadučitelj v Polju pri Muljavi, dve obveznici 7% državnega posojila a Din 100, skupaj Din 200. Hvala! —Tov. Anton Turk, nadučitelj v Dolu pri Ljubljani, obveznico 7% državnega posojila za Din 100. Hvala! Živili darovalci in nasledniki! Današnji izkaz: Din 400; zadnjič izkazanih: Din 16.947; skupaj z današnjim izkazom: Din 17.347. Prekorajen je zopet nov dinarski tisočak. »Eppur se muove!« — »Ljudi po vrednosti notranji sodi, prijatelj in zaveznik njemu bodi, ki ti v dejanjih je prijatelj tvoj; besedam, licu nikdar ne verjemi, hinavec le je človek preprijazen.« (E. Gangl: »Iz luči in teme«.) — Jakob Dimnik, blagajnik.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

= UČITELJSKO DRUŠTVO MURSKA SOBOTA zboruje dne 4. junija t. l. ob 10. uri z sporedom za zadnje zborovanje, ki smo ga preložili zaradi deževnega vremena. — Odbor.

Poročila:

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR IN BLIŽNJO OKOLICO je zborovalo dne 1. aprila t. l. v deški osnovni šoli III. v Mariboru. Od 116 članov je bilo navzočih 100.

Predsednik tov. Tomažič je pozdravil navzoče in pojasnil, da je odbor sklical zborovanje za 1. april, ker obhaja mariborsko učiteljsko ta dan petletnico svojega prihoda v Maribor.

V kratkem, a pristrčnem govoru je predložil predsednik vzajemno delovanje slovenskega učiteljskega, kateremu je bilo po preobratu izročeno mariborsko šolstvo. Delo slovenskih učiteljev ni bilo baš lahko. Treba misliti samo na to, da je mariborsko šolstvo obmejno šolstvo in da mariborska deca pod vplivom tujih učiteljev ni bila naklonjena slovenskemu učiteljsstvu. A odločen nastop naših učiteljev in njih ljubezen do šolske mladine sta premagala vse zapreke. In pretekla je doba petih let, ne dolga, a polna truda; učiteljsvo pa je lahko ponosno na svoje delo. Da bi se ta obletnica tudi nekoliko slavila, je vabil predsednik vse navzoče in tudi prijatelje učiteljskega popoldanskega sestanka.

Nato se je prešlo na dnevni red zborovanja.

Zapisnik zadnjega zborovanja sta prečitali in odobrili tov. Bobičeva in Vinšekova.

Predsednik je prečital dopise nekaterih učiteljskih društev mariborske oblasti glede nove šolske uprave. — Ugotovil je število naročnikov »Zvončka« na posameznih osnovnih šolah.

Poročal je o razširjeni odborovi seji ki se je vršila dne 18. marca t. l. in na kateri se je mariborsko učiteljsvo iznova izreklo, da je za delitev šolske uprave v Sloveniji in da vztraja pri tozadevnem predlogu, ki je bil sprejet ob razpustu »Zveze« leta 1922. Poročal je tudi o anketi učiteljskih društev mariborske oblasti, ki se je vršila po obnem zboru »Učiteljskega doma v Mariboru« dne 19. marca t. l. in na kateri se je razpravljalo o novi šolski upravi.

Tov. Hren je poročal o III. seji ožjega sosveta UJU pov. Ljubljana. Potem pa je opozoril navzoče na to, da je dolžnost vsakega učitelja, da podpira naša lastna podjetja.

Tov. Alt je poročal o obnem zboru »Društva državnih nameščencev« in o obnem zboru »Samopomoči«. Učiteljsvo se je zahvalilo poročevalcem za njihov trud.

Predavanje. Nato je tov. Hren nadaljeval svoje predavanje »O utisih iz Prekmurja«. Pripovedoval je o Prekmurju, o ondottih šolskih razmerah, in sicer tako zanimivo, da ga je učiteljsvo poslušalo z največjim veseljem. Za lepo in poučno predavanje se mu je predsednik prav srčno zahvalil.

Predavanje tov. Tomažiča »O borbi za naše pravice« se je radi pomanjkanja časa preložilo na prihodnje zborovanje.

Pri slučajnostih se je sklenilo, da pristopi društvo korporativno k »Učiteljskemu domu v Mariboru«. — Preostale žgečeve brošure se bodo tokrat še razpečavale. — Izvolila se je deputacija, ki bo častitala generalu Maistru, rešitelju Maribora, k petdesetletnici.

Soglasno sprejete so bile sledeče resolucije: 1. Šolski nadzorniki za osnovne šole naj se izbirajo iz vrst osnovnošolskega učiteljskega; pri izbiri naj se ozira na pedagoške zmožnosti, kremenit značaj in starost.

2. Šolska uprava naj je ločena od politične, a urejena po oblastih.

3. Dokler nimamo novega šolskega zakona in ne več višjega šolskega sveta, naj se pritegnejo posameznim oblastnim šolskim upravam kot sosedniki po učiteljsvu izvoljeni zastopniki, in sicer za srednje in meščanske šole po eden, iz osnovne šole po dva zastopnika iz iste oblasti.

4. Definitivna imenovanja, ki se že vlečejo mesece, naj se čimprej izvrše, ker so bridko prizadeti nekateri tovariši(ice).

5. Pri uvajanju šolske uprave po oblastih je bilo glasom častniških poročil imenovanih tudi 7 oseb k šolski oblastni upravi v Mariboru. Med temi ni niti ene osebe, ki bi poznala krajevne razmere in potrebe mariborske oblasti. V interesu uprave same je, da so pri tem referatu zaposlene moči, katere poznajo krajevne razmere že z ozirom na mnoge kraje s sličnimi imeni. Zato zahtevamo, da pritegne šolska uprava tudi take osebe, katerim razmere v mariborski oblasti niso tuje.

Popoludne je slavilo učiteljsvo petletnico svojega prihoda v Maribor. V prijazni gostilni »Balon« na Pobrežju se je zbralo vkljub slabemu vremenu precejšnje število učiteljev in prijateljev učiteljskega. V lepem govoru se je predsednik spominjal prvih dni bivanja slovenskega učiteljskega v Mariboru in prečital imena vseh onih, ki so bili prvi poklicani semkaj.

V prijetnem razgovoru je hitro minil čas in vsem udeležencem bo to skromno slavlje ostalo v lepem spominu.

+ Belokranjsko učiteljsko društvo je zborovalo dne 8. marca 1924 v Črnomlju. Zborovanja se je udeležilo kljub skrajno neugodnemu vremenu 37 članov, katere je veselo pozdravil tov. predsednik.

Poročila: Tovariš predsednik se je iskreno zahvalil tov. Zagaženu za uspešno vodstvo knjigoveških tečajev v našem okraju. Spominska plošča 1. Tomšiču se odkrije ob priliki sloškega zleta na Vinici, kamor naj prihite vsi tovariši, saj je Vinica vsakemu izmed nas v lepem spominu. Društvo je poslalo ministrstvu prosvete protest proti ukinjenju višjega šolskega sveta, ki ga je tov. predsednik

prečital. Istotako se je pozvalo »Poverj. UJU, da se zavzame za vse one reducirane učiteljice ženskih ročnih del in tovariše iz zasedenega ozemlja, ki bi ne bili prevedeni. Poročilo tajnice o zadnjem obnem zboru se je odobrilo.

Predavanja: Tov. Mrovlje je v imenu Prosvetnega odseka podal smernice in načrte, ki naj bi bili podlaga za prosvetno delo v okraju.

V svojih »Spominih na počitniški izlet« nas je isti tovariš popeljal tja doli na južni vrt in nam živo opisal njegovo lepoto. Gledali smo v duhu in zbudilo se je hrepenenje po sinjem morju in vsata želja, da tudi mi gremo gledat vse ono, kar je tovariš podal v svojih lepih spominih.

Služajnosti. Tov. Mrovlje je predlagal, da se poverj. UJU zavzame za to, da se učiteljem Fer. Sav. prizna vse ugodnosti z odlokom. Pozival je člane Fer. Sav., da točno vplačujejo članarino. Tov. predsednik je povabil učiteljsvo, da po možnosti upelje v zimskem času tečaje za odraslo mladino.

Prihodnje zborovanje bo 10. maja v Adlešičih. Tovariši(ice), vsi, pa prav vsi, naj bo to naš majniški izlet! Bogata zbirka tov. Račiča nam bo bogato nagradila dolgo pot.

+ OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO ZA LJUBLJANSKO OKOLICO je zborovalo 5. aprila t. l. v fizikalni dvorani kr. državnega učiteljskega. Navzočih 140 članov.

Predsednik je iskreno pozdravil tovariše in tovariše ter podal besedo tov. J. Jerasu, ki je predaval o temi »Umik skozi Albanijo«. — Le redkokdaj je slišalo učiteljsvo tako globoko, res do srca segajoče predavanje. Predavatelj, ki se je sam osebno udeležil tega umika, nam je predložil v krasni pesniški obliki trpljenje vrlega srbskega naroda. To niso bile prazne besede! Visoko Kalvarijo srbskega naroda je razprostrl široko pred nami; videli smo pred seboj široko Kosovo, na katerem so umirali otroci, starci, matere za veliko jugoslovansko domovino. S ponovnim in dolgotrajnim odobravanjem je sprejelo učiteljsvo to lepo predavanje, zavedajoč se svete dolžnosti, predložiti mladini in narodu s pravim prosvetnim delom ono veliko ljubezen bratskega srbskega naroda, do lepe jugoslovanske domovine, za katero je darovalo tisoče in tisoče naših najboljših sinov svoje življenje.

Tov. predsednik je pozdravil posebej še novega prosvetnega ministra Pribečevića, ki je bil vedno velik prijatelj učiteljskega, za kar je žel dolgotrajno odobravanje.

Nato je sledilo poročilo tajnika. Sprejeti so bili sledeči predlogi soglasno:

1. Učiteljsvo se udeleži okrajne učiteljske konference le proti vrnitvi potnin. Ako vlada naknadno ne vstavi odgovarjajočega zneska za okrajno učiteljsko konferenco, udeležbo brezpogojno odklanjamo.

2. Zbrano učiteljsvo protestira proti žaljivim izjavam, da osnovna šola preslabo pripravlja učence za sprejem v srednje šole. Osnovna šola pripravlja najširše plasti naroda za življenje, ni torej nikaka pripravljavnica za srednje šole.

3. Načrt socijalne ustanove za učiteljsvo naj se čimprej uveljavi. Skrajno potrebna je ta ustanova za bolehaloče učiteljsvo, ki ne more okrevati radi dobrih gnotnih razmer. Ako to ne, naj se dovoli, da je učiteljsvo članstvo okrajnih bolniških blagajn.

4. Stroške za ragnado zdravnikov pri zdravniških preiskavah naj se ne zahteva od učiteljskega, nosi naj jih država sama. Le dotične učne osebe, pri katerih se potom zdravniške preiskave pokaže, da res niso bolne, — te učne osebe naj nosijo stroške za zdravniške preiskave same.

5. Dopuste do treh dni, po privatnem, res utemeljenem poslu, naj dovoljuje učiteljsvu šolski voditelj, voditelju šole pa okrajni šolski nadzornik. V tem oziru naj se ukaz višjega šolskega sveta z dne 6. februarja 1924, št. 1081 popravi.

6. Učiteljsvo zahteva, da naj bosta prosvetni oddelek in okrajni šolski svet tako sestavljeni, da imajo v teh dveh korporacijah od učiteljskega voljeni zastopniki svojo odločujočo moč.

7. Prireditve šolske mladine naj bodo vsakega davka proste.

8. Vsako pobiranje med šolsko mladino naj se odpravi, ravno tako naj se ne izdajo dovoljenja šolskih oblasti raznim čarovnikom, da bi prirejali po šolah predstave, ki niso nič vredne.

9. Za obolele učne osebe naj se pošlje namestnike, kajti le na ta način dobi tudi lahko kak začetnik kako učno mesto.

10. Brez odloga naj se odpravi krivica učiteljicam ženskih ročnih del z njih reduciranjem in ukinjenjem njih službenih mest; to je glasna zahteva vsega učiteljskega.

11. Odtegljaji za uradniško zadrugo, ki so nam bili odtegnjeni, naj se nam vrnejo z obrestmi vred, kakor so nam bili z obrestmi vred tudi odtegnjeni.

12. Krivice, ki so se dogodile potom prevedenja na nove plače, naj se takoj odpravijo. Učiteljsvo protestira proti zapostavljanju uradništva, ki je izšlo iz naših učiteljskih vrst ter niso v dotični kategoriji, kakor bi morali biti, akoravno ustrezajo vsem pogojem zakona.

13. Zbrano učiteljsvo protestira proti pisanju nekaterih časopisov, ki napadajo učiteljsvo. Zadeva se bo obravnavala natančneje pri prihodnjem zborovanju ob praznovanju 25-letnice društva.

Po sklepu lista.

Pokrajinska skupščina UJU poverj. Ljubljana se vrši dne 5. in 6. julija t. l. v Krškem. — Okrajna društva, ki še niso prijavila delegatov, naj to store čim prej, najdalje do 20. junija.

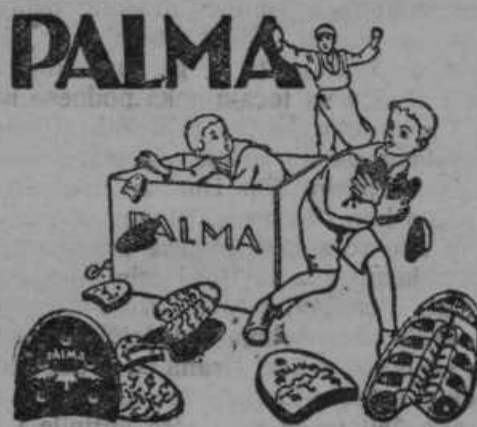
Odkritje spominske plošče pedagoga Davorina Trstenjaka na njegovi rojstni hiši na Krčevinah pod Humom pri Ormožu ob Dravi se bo vršilo na Binkoštno, ponedeljek 9. junija s sledečim vzporedom: 1. Sprejem gostov v Ormožu pri vlakih. 2. Ob 12. uri skupno kosilo v Ormožu v hotelu »Kokot« (Bauer). 3. Ob 13. uri skupni odhod k rojstni hiši slavljenca. 4. Predsednikov pozdrav. 5. Odkritje spom. plošče ob 14. uri po poverj. prof. J. Skaviču iz Zagreba, ki ima slavnostni govor. Za njim govori poverj. UJU Ljubljana ravn. L. Jelenc. 6. Petje, godba, drugi govori. 7. Ljudska veselica. Za okrepčila je zadostno preskrbljeno. K odkritju se vabijo posebno vsa učiteljska in narodna društva, kakor vsi častilci pok. tov. Davorina Trstenjaka. — Odbor učiteljskega društva za ormoški okraj.

— V ženski bolnici v Novem mestu je umrla na zastrupljenju tov. gospa Marija Berden-Hladnikova iz Stopič. Pogreb je bil 12. maja na novomeško pokopališče. Znana kot izborna pevka in pianistinja med vsem muzikaličnim učiteljsvom, je bila splošno priljubljena. Komaj eno leto poročena v najsrečnejšem zakonu, je podlegla neprevidnosti in zanašajoč se na svoje trdno zdravje. Zapušča moža in par mesecev starega sina. Tovariši jo ohranimo v najlepšem spominu. ...t...

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Odgovorni urednik: Franc Štrukelj.

Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana.

kaučuk pete i kaučuk podplate

nose djeca i odrasli, jer su isti trajni, jeftini i ugodni za nositi.

